

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

NYILVÁNTERK 50 FILLÉR.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és Típusajdosó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Akik papíron győznek.

Ha valaha, úgy most bizonyul be az igazsága Goethe híres szállóigéjének: »Szürke minden elmélet.« A számok hatalmának, a magas színvonalra emelkedett technikai vívmányoknak évszázadában élünk; abban az időben, amelyben a csillagokat leeresztett függönyök mellett láthatjuk a papíron.

Matematikai pontossággal kiszámíthatunk ugyyszólván mindent és ha számítá-sunkba nem esik hiba, úgy az megdönthetetlen. Valaminthogy a legujabb idő eme elméleti kutatásai a legjelentékenyebbet, a leghatalmasabbat produkálták és az emberi technika nagy csodáit mutatták meg nekünk, épp oly helytelen a számok szabályait a »ma modern tudomány«-ra, a stratégiára alkalmazni.

Itt beigazolódnak az elmélet szürkesége. Mi haszna, ha az ellenségek számának ösz-szeadása helyes; mi haszna, ha az egérfogó politika »logikailag« kifogástalan? Mit használ az antántnak minden elméleti tervezése, amivel a háboruba fogott?

Helyes volt minden matematikai és mértani számítás, de az eredmény mégse volt jó. A gyakorlat maradt a mester. Mert nem lehet a háborút a rideg számok elmélete szerint és a papíron kijelölt körülkerítéssel vezetni. A számoknak reális értékeknek, a körülkerítésnek erőteljesnek, megbonthatatlanoknak kell lenniük. Ez a háboru a gyakorlatban, persze, ennek is kell, hogy legyen elméleti alapja.

Ilyen a háboru, mely megféle a való-ság, a józanság, a megbízhatóság követel-

ményeinek. Nem tartozik hozzá feltétlenül, hogy az országban lakó külföldiek üzleteit izzé-porrá kelljen zuzni avagy a más nyel-ven beszélőket meg kelljen lincselni. A »telt« háboruja — amint nevezni lehetne — a központi hatalmak különlegessége. A tervek nem lesznek világgá kúrtólve, csak a tényeket teszik közzé, röviden és velősen. A számok, igenis itt is tekintetbe jönnek. De csak mint jelzői a tényleg elért eredmények-nek, s így tehát nem egyebek, mint a va-lóságga vált elmélet fokmérői.

S ellenségeink még most is csak elmé-leti számításokkal foglalkoznak és azok ered-ményéből arra következtetnek, hogy nume-rikus gyengeségünk miatt el kell pusztul-nunk. Akadnak közülök, akik csendes ka-maráikba visszavonulva pontosan kikalku-lálják, hogy a francziák, akik tudvalevőleg még Északfranciaországban harcolnak, ke-vés várható Berlin kapuit fogják döngetni. Az oroszokat, kik a várnégyszög közé szor-ítvák, Boroszló várának urai gyanánt látják.

Az antánt ujságjai, közülök első helyen az angol sajtó, még tovább »spekulálnak«. A »Times« például hasábotk szentelnek az oroszok előnyös helyzetének, körül-hegyire megmagyarázva »az orosz hadsereg hadi-tervét.«

S az anglusok a klubasztalok köré ül-nek, kedélyesen szemlélgetik a térképeket és vitakoznak az »orosz stratégia«-ról. Lát-ják az újság és a térkép papírján szövet-ségtársaitak itt is, ott is győzni, mialatt a mi hadseregvezetőségeink kérlelhetlen jelen-tései az ellenség minden papirszámlátságát, minden »szürke elméletét« halomra döntik.

A pasaréti lövészárok.

— Az Ország egyetlen hadilátványosság. —

Néhány nappal ezelőtt Budapesten a trón-örökösár megnyitotta azt a lövészárk látványos-ságot, amelyet az Augusztus Alap Lónyay Sándorné ügyvezető igazgató indítványára létesített a Pa-saréten.

Ez a lövészárk teljesen hű mása a tomas-ovi harcártnak. Az oroszokkal vívott nagy hábo-runk alatt a tomasovi mezőn folyt a leghosszabb ideig tartó állóharc, hős katonáinknak idejük volt a modern technika minden eszközét felhasználva, kiépitni lövészárkukat. Ennek fogya a legérdeke-sőbb és a legtekélyesebb lövészárkot mutatják be most Budapesten az ország közönségének. Ez az egyetlen hadilátványosság nemcsak a lövá-rosiaknak készült, hanem az ország lakosságának, hogy mindenki láthassa, hol harcolnak, hogyan élnek a harcárten testvéreink, faink, apáink, fér-jeink.

Oly sokat olvasunk a lövészárk harcokról, a fedezékekről, a futóárkokról, a földalatti laká-sokról, aknamezőkről, a lövészárk birtokáért dúló ádáz harcokról és fogalmunk sem volt eddig ezekről az új harcászati eszközökről és formákról. Most minden, az egész harcárte a maga természe-tes alakjában látható Budapesten a Pasaréti Lő-vészárkban. Megpróbáljuk vázlatosan leírni, hogy mi mindenből áll az a lövészárk.

A Pasaréti Lövészárk a zuglitzai és hüvö-svölgyi villamos Julia-utcai megállója mellett épült. A Julia utcáról lép a közönség a területre és le-szállva a lövészárkba, nyomban igen érdekes látványosság fogadja. Az ezredtartalék tágas föld-alatti tanyája teljes berendezéssel, mellette az ezredparancsnok szobája, közvetlen szomszédosá-gában pedig a telefonközpont, amellyel a lövész-árk előretolt állásaiból lehet beszélni, sőt a mesz-szebb fekvő lövészárkokkal is összeköttetést tud fenntartani. Egammaóshoz közel, külön-külön föld-alatti tömegekben sorra következnek a legénységi tartalék örségének, parancsnokának az üregei, hálófülkéi. Mindegyik berendezésében a valódi lövészárk paritánságára ismertünk. Néhány lé-péssel tovább a járőr kimenetnyílásán észreve-hető a fák lombja között a megfigyelő állás. Rö-vid futóárk vezet tovább a támaszponthoz, ame-lyért sokszor betekik társ elkeseredett küzdelem folyik a harcárten. Két ilyen támaszpont van: a jobb- és a bal szárnyon. A kettőt a fölvételi áll-ás sora köti össze.

A fölvételi állás centrumából indul ki a keskeny futóárk, amelyben öt-hat méternyi tá-voleságban a föld szintjéig emelkedő kerék föld-tömbök nyújtanak bázist a hátráló katonáknak az üldöző ellenség feléretőztetésére. Itt helyezik el a segítő helyeket, amelyekben a lövészárk se-besztülteinek legelőször nyújtanak orvosi segítséget. Itt tartózkodik egy földalatti barlangban a zászló-

Egy tanító felhívása Magyarország összes tanítóihoz.

A köböküti esztergommegei igazgató-tanító, mint hozzánk küldött levelében írja, lelkesülve »Az Est« folyó hó 1-én közzétet-felhívásán, mely a háború zivatara által ell pusztított felsőmagyarországi falvaknak tár-sadalmi úton való felépítését tűzte felada-tául, felhívja kártsáit, hogy ők is vegyenek részt ebben a leghazafiasabb munkában ha nem is egy falu, de legalább egy iskola és tanító: lak felépítésével, mert amily magasz-tos, ép oly messze századokra kiható, a legnagyobb történelmi időket fennen hirdető eszme az elpusztult országrész társadalmi úton való felépítésének gondolata.

Igaz, hogy a magyar tanítóság, mint írja, rég kivette és kiveszi részét Magyaror-szág újjáépítésének nagy munkájában, mert hisz évtizedeken át teljesített legszentebb missiójuk most, a harcárteken termi legér-tekebb s legbőségesebb gyümölcsöt: a nép fiainak a hazáért való példátlan önfeláldo-zásában; amint igaz az is, hogy mindenkori hazaszeretete lelkesítő szavaiknak mélységét a küzdő seregek élén ők is most igazolják, s most mutatják be, miként kell a hazáért meghalni; valamint tény az is, hogy a tanító veteránjai és a tanítónők egy év óta vetélkedve vesznek részt minden mozgalom-ban, amelyek győzelmeinket előbbre segítik, megis a mostan megindult mozgalom olyan, amelyből hiányozni senkinek nem lehet, nem szabad. S ha minden tanító és tanítónő csak egy koronával, vagy csak ötven fillérrel jár-ruhoz, akkor is tizezer korona jön össze s felépülhet a magyar tanítóság iskolaháza

alparancsnok is. Kétfelé nyílik itt a futóárk, a jobb és balszárny lövőhelyeire vezetve. Közben kigyózó árkon alagut folyóón kell átvergődni a tulajdonképpeni lövészárkba. Mindentűt üregek nyílnak, a melyekben a haditechnika minden vívmányát megtaláljuk. Végre eljutunk a lövőhelyig. Sűrűn, egymásmellett erős fedezék alatt állanak a lövésznyílások, bennük a puskák, csak a hős harcok hiányzik. Itt már minden lépésben üregeket talál az ember. Ez az előretolt állás, minden-ken kéznél kell lennie. Legénységi fekvőhely, tisztai hálószoba, tartalékok helyisége, telefonfülkék, fedezékek, aknavető, gépfegyverek, municióraktár, még kut is van a pasaréti lövészárkban.

Sokszor hónapokat élnek át katonáink eb-ben a földalatti világban, idő van bőven a társas érintkezésre és megásák a tisztai kaszinót, a leg-énységi pihenőt, berendezésük a földal mellett húzódo gyaloglatlan fából összetakolt pad és közé-pén asztal.

Itt töltik szabad idejüket, amikor szünetel a harc. Itt írnak hazra a legények, itt születnek meg a harci dalok, itt nyílnak ki a lövészárk poézis-ának bájos virágai. Itt szórakoznak, tisztálkodnak, pihennek hőseink. A lövészárk előtt drótsövények, buktatósodronyok húzódnak végig, rajtuk konzerv dobozokból rögtönzött csengők csüngenek, hogyha az éjszaka sötét leple alatt az ellenség meg akarná lepni a lövészárkokban pihenő katonákat, a buktató sodronyba ütközve, a konzervdobozok csön-

és tanítói laka, melynek márványtáblájára csupán a szavak volnának vésendők: »Köz-ségi iskola. Építtette a magyar tanítóság. 1914/1915.« De aztán ezek mindent megmagyaraznának.

Felkéri tehát kartársait, hogy e sorok olvasása után nyomban küldje be ki ki adományát a »Néplantók Lapja« adománygyűjtő hivatali főnökéhez (Preszler Antal segédhivatali főigazgató-úrhoz, Budapest, V. Hold-utca 16.) aki készséggel fogadja azokat a gondoskodni fog arról, hogy a kívánt épületek felemeltesenek.

Kéri végül kartársait, hogy e célra ne gyűjtsenek, hanem mindenki a saját kemény fillérjeiből adozzon, hogy annál szilárdabban álljanak a szent falak, s hogy legalább egy ezredéven át hirdethessék a mostani magyar tanítóság lángoló hazaszeretét és lelkesedését.

Lelek felhívását e szavakkal zárja be: »A tette fel, kedves Kartársaim! Valószínűleg meg minél hamarabb minden igyekezetünkkel e szent igéket: »Lesz még egyszer ünnepe a világon!« Legyen is mielőbb!«

Végül jelzi, hogy énekeskönyvének szerény jövedelméből a XX-ik kiadás emlékéül 50 koronát küldött be a magyar tanítók iskolaházának alapkövére.

K Ü L Ö N F É L É K.

ViSSZAVÁGYOM.

(Budapest.)

Köröttem lármás, szibongó élet,
Fényes körutak, tükörablakok
Sietős emberek, ületeli lelkek,
Érzéketlen fás, közömbös arcok.

Kocsirobogás, gépek zúgása,
Vásári zajgás, szállott alakok,
Cifra nagy házak a köztük a szemem
Tenyérynél égen látja a napot.

Mint a rab madár arany kalitban
A szabadságot beszárva lesi,
Én is úgy várom égön sürgötőn
Szabadság napja rám mikor sűt ki?

Unom már e sajt, unom e lármát,
Úntat a tömeg, élni vágyom,
De nem börtönben, nem ily ridegen, ...
Más, egészen más az én világom!

Csendesen, némán, elgondolkodón
Szabadon, ahol tisztább a lélek
Ahol képaalmem korlátok nélkül
Csapongón, frissen repül az égnek.

gőse figyelmeztesse a figyelő őrt, aki puskalövésselel figyelmezteti a lövészarok legénységét a veszedelemre.

Ezzel azonban nem merül ki a lövészarok látványossága. Vannak még a telepen farkasvermek, karókadályok, túzrégi állás, áltog az ellenség megtevesztésére. Másfél óránál tovább tart, amíg mindent megnez a közönség a hatalmas harcterén, amelytől függetlenül még hadi felszerelési kiállítás is berendezett az Augusztus alap.

Este bemutatják a fényezőrk gyönyörű munkáját, amint átkutatják az ellenség lövészarokait és megvilágítják az ellenséges hadállásokat. Ugyancsak bemutatják a világító pisztolyok és világító bombák gyakorlati alkalmazását, amelynek hatása a legszebb tűzijátékok is tulszárnyalja.

De mindezt látni kell, mert csak a maga természetességében ismerhetjük meg a modern háború területi viszonyait és eszközeit.

Mindenkinek, aki Budapestre utazik, meg kell néznie a Pasaréti Lövészarokot. Csak ennek látása után érjük meg teljesen a haditudósításokat. A lövészarokba 50 fillér a belépti díj csak esütőrtökön 1 K.

Az egész bevételt a teljesen rokkant hősök alapjára fordítják.

Ahol ragyogón, éltetődoán,
Melegen sűt rám a nap sugára
Hol illatosabb a madon virága,
Mint itt a legszebb rózsátó szála.

Hol akácvirág bódító szaga
Mámortódoan terjezg a légben,
Csendes, misztikus szép éjszakákon
Milliórd csillag ragyog az égen.

Hol a fülemile pires alkonyon
Édesen, csengőn estimát dalol.
Ahol a láрма, vásárazaj helyett
Erdő mélyén a gerle bűgás szól.

Ahol nincsenek fényes paloták,
Nincsenek korzók, rideg emberek,
Kicsiny viskók csak, rajt' pici ablak,
Bennök végtelen tiszta szeretet.

Templomunk tornyán, fényes keresztjén,
Bádóde tetején napugár ragyog.
Benne kis oltár, csendes áhítat
Talán az Isten is másképp van ott.

Ott, ha leülök pici szobámba,
Midőn az alkony falunkra lószáll,
Úgy érzem magam, mint birodalmán
A bűszke, kevély koronás király.

S ha kora reggel a tűz Istene,
A ragyogó nap feljő vörösen,
Tűzes tengerrel ónti éle a táját ...
E tűzben égni ... gyönyörűbb nincsen

Oly szép az élet, olyan fenséges ...
Es az én hazám, es a világom!
Boldogság hona, kicsi falum te,
Dajkaódebe visszavágyom.

Fonyves Dániel.

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király az ellenség előtt elesett Antal Jenő 20-ik honvéd gyalogezredbeli haduagytó vitéz magatartásáért a hadiékítményes katonai érdemekeszeretettel tüntette ki. A kitüntetés utólagosan történt, de vigasztalású szolgálhat ez a fel-séges tény a mélyen sújtott szülőknek.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Guthy János tésősi ügyvédet Tésőre kir. közjegyzővé nevezte ki.

— **Jubileum.** Gáspárlin Mihály varasdi cim. kanonok f. hó 22-én tartotta meg Varasdu 40 éves jubileumát, hogy pappá szentelték fel. Gáspárlin Mihály sok éven át Felsőmihályfalván működött mint esperesplebános s csak kanonokká történt kinevezéséből kifolyólag távozott szeretet és szerető hívei köréből.

— **Halálozás.** Weisz Jakab karlsbadi izr. főkántor 45 éves korában elhunyt. A megboldogult több éven keresztül a csáktornyai izr. hitközség szolgálatában állott.

— **Halálozás.** Hoffmann Mór, a nagykanizsai polgári iskolának 35 éven át volt tanára, hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Hoffmann Mór hirlapi téren is kiváló tevékenységet fejtett ki, tankönyveket is írt. Elhunytja nagy részvételt keltett mindenfelé. Nyugodjék békeében!

— **Változások a szt. ferencrendieknl.** A csáktornyai szt. ferencendi atyák körében a következő változások történtek: P. Horváth Lajos eddigi zárdafőnök áthelyeztetett Krapinára, P. Rozman Róbert adminisztrator zárdafőnök lett, P. Šimič Emil vikarius pedig Cernikről — Csáktornyára lett áthelyezve.

— **Helyettes tanító.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter a zrinyifalvai állami elemi iskolánál áthelyezés folytán meg-űrtől tanítói állás helyettesítésével Dénes Gizella okl. tanítónt bízta meg.

— **Méhes,** Dzirzon kaptárakkal, 72 családra, méhekkal együtt eladó Honfi Lőrinc tanítónl Zrinyifalva.

— **Közönetnyilvánítás.** Szent Antal perselye a Vöröskereszt egylet csáktornyai főlkjának 25 K-t, a járási népsegítő (jóléti) bizottságnak szintén 25 K-t, a Vöröskereszt helybeli katonai üdítő állomás céljaira 6 K-t, özv. Kraschovec Ignácné urnő a Vöröskereszt egylet csáktornyai főlkjának 30 db. kendőt, végül özv. Tersztenyák Bódógné urnő ugyan-annak 600 db cigarettát adományozott. A nemes célú adományokért ez utór is hálás köszönetnyilvánítalak.

— **Értesítés.** A csáktornyai állami elemi népkisiskolában a beiratások az 1915—16. tan-évre szeptember hó 1., 2., 3., 4. és 5. én fognak megtartatni és pedig mindig délelőtt 8 órától fél 12 óráig. A beiratások a Szé-chenyi-utcai osztály (Kristofics féle ház) helyiségeiben történnék. Minden tanuló szülői-vel vagy gondozójával tartozik megjelenni és Értesítő könyvecskéjét, az ujoncok pedig a születési bizonyítványt magukkal hozni. Vi-déki tanulók csak 5, 6-án vehetők fel; de csak akkor, ha elegendő helyünk lesz. Pol-yák Mátyás igazgató.

— **A legöregebb népfőlkélok sorozása.** Az 1865. évtől 1872 évig született népfőlkelok sorozása a csáktornyai járás területén a következő sorrendben lesz megtartva: Szeptember 22-én Belica és Drávacsány. 23-án: Bottornya és Drávavásárhely. 24-én: Csáktornya. 25-én: Csáktornya-Vidéke. 27-én: Drávanagyfalva és Murasikló. 28-án: Felső-mihályfalva és Muraszentmárton. 29-én: Muraszerdahely. 30-án: Stridóvár és október 1-én: Viziszentgyörgy. A sorozás helye Csáktornya, kezdete reggel 7 óra.

— **Beiratások a polgári iskolában.** A helybeli áll. polgári fiú és leányiskolában az 1915—16-ik iskolai évre vonatkozó be-iratások a Kereskedelmi Kaszinó egyik ter-mében szeptember hó 1., 2., 3 és 4-ik nap-jain délelőtt 8 órától 11 óráig eszközölle-nék. Az érdekelte szülőket tisztelettel kérem, hogy gyermekeiket az említett napok va-lamelyikén okvetlenül beírassák, mert meg-felelő helyiség hiánya miatt megtörténhetik, hogy a későn jelentkezők már kiszorulnak az iskolákból. A javító vizsgálatok a leány-iskolában szeptember hó 1-én, a fiúiskolá-ban szeptember 2-án, a felvételi és tanter-vkülömbözetli vizsgálatok pedig mindkét is-kolában a Kereskedelmi Kaszinó egyik ter-mében mindenkor d. e. 11 óraker tartatnak meg. A Veni Sancte szeptember 7-én d. e. 8. óraker lesz s a rendes tanítás pedig sep-tember 9-én reggel 8 óraker veszi kezdetét. Beiratások minden tanuló szülői vagy azok helyettesei kíséretében tartozik megjelenni s iskolai, születési és ujrátólási bizonyítványát az igazgatónak bemutatni. A tanulók 8 kor. tandíjat, 3 kor. felvételi díjat, 1 kor. érte-sítő-, 1 kor. ifjusági és könyvtári-, és 1 kor. kirándulási díjat, tehát összesen 14 koronát tartoznak fizelni. Azon jó magavise-lető és szegénysorsu tanulók, akiknek isko-lai bizonyítványaikban egynél több elégséges osztályzatuk nincsen, tandíjelengedésért fo-lyamodhatnak. A szülők nevében írt s a kir.tanfeligyelő urhoz címzett kérvényt, — mely-hez iskolai és szegénységi bizonyítvány csatolandó, — a beiratások az igazgatóhoz kell benyújtani, a később érkező kérvények nem vételnek figyelembe. Csáktornyan, 1915. aug. hó 25-én. Pataky Kálmán igazgató.

— **Közönetnyilvánítás.** A csáktornyai izr. nőegylet a háborúban megvakult kato-nák részére gyűjtést indított meg és ezen célból az alább megnevezett hölgyeknél

gyűjtőperselyeket helyeztél el; a gyűjtés eredménye f. hó 26-ig következő: ösv. Fischer Simonnál 9 kor. 64 fillér, Földes Mórinnál 33 kor., Gold Ferencnél 2 kor. 85 fillér, Herzer Izidornál 9 kor. 52 fillér, Hirschsohn Ernőnél 3 kor. 20 fillér, Kelenen Bélánál 8 kor. 26 fillér, Rosenberg Rezsőnél 14 kor. 80 fillér és Sohr Dénésnél 10 kor. összesen 91 kor. 27 fillér. Fogadják a nevezett hölgyek fáradozásukért ez uton is a nőegylet hálás köszönetét.

— **Levél a harcterről.** Ismét kaptunk egy egyszerű embertől egy idegen érdekes levelet. Közljük, mert belevilágít az egyszerű ember lelkébe, aki türelemmel önfeláldozóan küzd az északi harctéren értünk, itthonmaradtakért.

»Irom a levelem egy szép lombos erdőből, a svarminéjából 1915. aug. 11-én. Szeretett Igazgató Úr hozzám küldött lapját megkaptam, melyet forró köszönettel fogadtam, a kegyes szívességét, hogy még is írt, hogy nem felejtkeztek meg rólam. Igazán nagyságos Igazgató Úr úgy megörültem, amikor a lapját megkaptam, az Isten a megmondható, hogy milyen jól esett az az egy pár sor újság. Ugy is egy szegény harcost csak az vigasztalja, ha kap hazuról egy pár sor újságot. Igazán Igazgató Úr nem bírom hogyan köszönjem meg fáradságát, hogy írt. Most pedig Szeretett Igazgató Uram eszembe jut néha az, most két éve hogy milyen vígan töltöttük a vakációt. Hát bizony csak úgy fáj a szívem, amikor eszembe jut a sok jó dolog, hogy két év lefolyása alatt mire és milyen helyzetbe kerültem, hol vagyok s hová estem a hazai élettől s a jó sortól. De azért az nem baj, ha már így hozta a sor magával, mert országunk veszélyben van, hazafias kötelességünk a szép drága hazánkért helyt állni. Ez alatt ép úgy védjük az otthonlévőket, hogy nem engedjük a csunya ellenfelet, hogy garázdálkodjon felettünk. Így hát mivel töltük távol estem, hazánknak hazafias védője lettem. Most csak kérem menyei szent atyánkat, hogy egészségben védhessem hazámat. Így haza segít az Isten s én büszkén nyujtatom hosszú idő után kezemet mindenkinek, hogy hála Istennek megjöttem s vígan és örömmel fogom elmesélni a sok szenvedésemét és sok fáradságomat. Nagyságos Igazgató Uram, tudnék ezekről verseket írni, hogy az ember itt milyen helyzeteken megy végig. Itt az ember csak a földben s az erdőben van, akár a bányász. Itt bujkálunk az ellenség golyója elől. Itt küzdünk éjjelnappal, a föld alatt vagyunk s várjuk az ellenséget, hogy hogyan tudnánk becsapni. Az egész dolog huncutságokból áll. Jön az orosz és csak akkor veszi észre magát, amikor már kezünkbe kerül a nyaka s már meg is van fogva. Az egész egy jó kitalálás, amit végrehajtottunk. Újság itt az, hogy elest Lublin és Varsó másodikán, az egyik délben, a másik este nyolc órakor. Jaj, de milyen ünnep volt ez ránk nézve, hogy már ennyire vagyunk hála Istennek. Ugy éljeneztünk, hogy éljen a hadsereg, éljen a király és díszlővések voltak mindenfelől az egész vonalon. A messze távolból kívánok sok szerencsét és jó egészséget mindnyájuknak, ugy mint saját magának. Örömteljes viszontlátást kívánok. Aldja meg az Isten magukat odahaza. Maradok tisztelettel hű szolgálja V. V. Itt már olyan hűs van mint novemberben nálunk.«

— **Közönetnyilvánítás.** Hirschmann Adolfiné 5 db. Zoöfia gyermekkorház sorjegyet adományozott a csáktornyai Vöröskereszt fiók-egyletnek, amelyért köszönetét nyilvánítja: az elnökség.

— **Versenytárgyalási eredmény a perlaki és csáktornyai iskolák építésére.** A zalaeagszegi m. kir. államépítészeti hivatalnál f. év aug. hó 16-án versenytárgyalás volt a fenti két iskola építési munkáinak vállalatbaadására. Ajánlatot tettek, a perlaki áll. iskolára: Berényi Béla vállalkozó (Keszthely) 15% felülfizetéssel a 16.088.89 K előirányzati összeggel; Kramarits Viktor építési váll. (Perlak) az előirányzati összegtől 3%-nyi engedménnyel, amely el is fogadtatt. A csáktornyai áll. elemi iskolára Morandini Bálint (Varazdin) 30% felülfizetéssel a 16.416.31 K előirányzati összegre, melyet azonban nem fogadtak el, hanem új versenytárgyalást fognak hirdetni erre nézve.

— **Népfelkelők irodai szolgálata.** A Külügy-Hadügy írja, hogy az újonnan bevonult, csapatszolgálatra kevésbé alkalmas népfelkelők közül kiválasztják azokat, akik számvívői segédszolgálatra alkalmasak és számvívői szolgálatra osztják be. Ez okból a póttettek parancsot kaptak, hogy a rendelkezésre álló csapatszolgálatra kevésbé alkalmas népfelkelőket jelentsék be.

— **A háború.** A lefolyt hét is a győzelem jegyében folyt le. Az oroszlegyőzések győzelmei állnak az előtérben, melyek dicsakoszorúval fonják körül vitéz hadseregeinket. Kovno és Novogeorgievsk után Ossovic, Kowel, Bjelsk és Bjelostok következtek. A diadalmas hadjárat fénypontja pedig Brest-Litovszk bevétele, mellyel a híres lengyel várnégyszög a szövetségeseik kezébe került. Most már csak az oroszoknak a Roklino mocsarakba való szorítása van hátra, amiről a lapok már komolyan írnak. — A szárazföldi küzdelemmel karöltve halad a németek tengeri támadása. A rigai és finni öbölben már megkezdődtek a tengeri csaták a németek fölényének a biztosításával. Riga, Vilna, Grodno napjai meg vannak számlálva, melynek méltó folytatása Szentpétervárra fenyegedése lenne, amitől az oroszok joggal tartanak. — A francia harcszintéren nagyobb esemény nem történt. — Az olaszok is hiába erőlködnek. Támadásaik a monarchia ellen hiábavalók. Minden kísérletük óriási vérvesztés mellett csúfosan összeomlik. — Újabb fázisa a világháborúnak Olaszország hadüzenete, melyet a török ellen intézett. Ezzel a Dardanellák sorsát akarják az antant javára eldönteni. De ez az újabb akció sem billenti a hadi szerencse mérlegét a tengeri kalózok javára, mert az antant támadásait vérbe fullasztják a törökök. — A balkánállamok döntése még mindig nem történt meg, ami egyre biztosabb garancia arra nézve, hogy nem ellenünk vesznek részt a világháborúban!

— **A 43—50 éves népfelkelők karpaszománya.** A honvédelmi miniszter az 1865—1872. évi születésű népfelkelőknek az egyévi önkéntesi karpaszomány viselésére való jogosultsága tárgyában közzétett eladott ki. Eszerint a karpaszomány viselésére jogosultak azok a népfelkelők, akik az egyévi önkéntességre jogosító tudományos képzettségüket vagy a bemutatászemlén vagy legkésőbb bevonulásuk alkalmával okmány-szerűleg igazolják. Az igény tekintetében a szemle bizottság elnöke, illetőleg azokra

nézve, akik igényüket a bevonulás alkalmával jelentik be és igazolják, a honvédek-kiegészítő parancsnokság határoz, az esetleg sérelmes határozat ellen, a határozat keltétől számítva 15 napon belül, a honvédelmi miniszterhez lehet felelkezni. Együttal kimondja a miniszteri körrendelet, hogy a karpaszomány viselésére jogosult népfelkelők közül azok, akik önként jelentkeznek szolgálatra, csapatválasztási jogot gyakorolhatnak, de csak úgy, ha önkéntes belépésük, illetőleg az illető csapattestnél való felavatásuk az általános bevonulásra nézve megállapított nap előtt legalább egy nappal megtörténik. A csapatválasztásra nézve egyébként korlátozásokat is állít fel a miniszteri körrendelet. Egyben kimondja a körrendelet, hogy azok, akik régebben már teljesítettek katonai szolgálatot, bevonulásuk után a már viselt katonai rendfokozatukat visszanyerik, ha annak a multban történt elnyerését okmányilag igazolják. Jelzi egyszersmind a körrendelet, hogy később fog rendelkezés kiadtni azokra nézve, akik az önkéntesi kedvezményre jogosító tudományos képzettséggel nem rendelkeznek ugyan, de személyes képességük, a közéletben, illetőleg hivatalokban végzett szolgálataik és elért társadalmi állásuk azt bizonyítják, hogy az általánosnál nagyobb képzettséggel bírnak. Ezek kivételes bánásmódban fognak részesülni és külön ismertető jelzéssel fognak ellátatni. Végül közli a körrendelet azoknak a tanintézeteknek a jegyzékét, melyeknek a végzett tanulói a régebbi szabályok szerint egyévi önkéntesi kedvezményre igényelhetnek.

— **Állandó mozi.** A csáktornyai Rákóczi-utca 19. sz. alatti állandó moziban a mai előadások programja a következő: Hadi híradó a francia és orosz frontról. Kék egér (II. rész.) A papa kedvence. (Bohózat 4 felvonásban.) Érdekes kiegészítő műsor. Az előadások kezdete pontosan: délután 5 $\frac{1}{2}$, és este 8 $\frac{1}{2}$ órakor.

— **A vasárnapi munkaszünet s a háború.** A háboru kitérőesok tudvalevőleg a kereskedelmi miniszter felfüggesztette a vasárnapi munkaszünetet s megengedte, hogy vasárnap az üzletek egész napon át nyitva lehessenek. A kereskedelmi miniszter most új rendeletet adott ki a vasárnapi munkaszünet tárgyában s ebben elrendeli, hogy jövőben az üzletek vasárnap csak déli 12 óráig tarthatók nyitva. A rendelet már életbe is lépett.

— **Megszünt a hadimenetrend.** A folyó hó 15-én életbe lépett hadimenetrendet 26-én éjféltkor beszüntették. Mult csütörtök óta, a hadimenetrend előtt érvényben volt vonatok ismét kőredeknek a budapest-prágerhofti vonalon.

Csemege szőlőt

szállít hósz. és szállító-levél árval együtt posta-hozarankint 4 hóvónárt

Gallai Lajos Hlsólvndva

Egy volt állami mén,

4 melynek fedeztetési évi elmultak, szabadkészből eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál Hódodomboruban. Pászám 516.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Preplatna ođna je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa
rađunaju.

Ođgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SANDOR.

Brest-Litovsk je propal.

Strahoviten talijanski zgubiček na lavaronei bregu.

Vu mesecu auguštu smo devet ruskih festungov prevzeli. - Opet 120 jezer polovljenih rusov. - Od rusa smo 1200 štukov odzeli vu prošlim tjeđnu. Talijanski-turski boj. - Naš kralj. - Novogeorgievsk. Dva milijun robov jedno leto. - Na talijanski granici. - Nove bitke vu Bukovini. - Japanski šteki.

Kak stojimo na bojnomo polju?

(M. J.) Vu prošlim tjeđnu su se znamenite i za nas jako dobra dogođjenja pripetila, ar su dva takva festunga morali rusi vu naše i vu nemske ruke prek dati, ođ kojih su mislili, da jih nigdar nebudemo mogli prevzeti. A prevzeli jih smo ipak s Božjom pomoćjom i vitežtvom naših junakah.

Augušta 14-ga smo prevzeli vu Ruskoj Kovno zvanog festunga. To je bil njihov jeden najjaksi festung. Ovdj su polovili nemci više kak 25 jezer rusov i odzeli 400 štukov i jako vnoگو municije, tojest kuglje, patrone, praha i t. d.

Augušta 20 ga su sami naši hováđi, ustaši (népfelkeló) i bake prevzeli Novogeorgievsk zvanu veliku rusku tvrđevu. Ovdj su 85 jezer rusov polovili i ođ njih 700 štukov odzeli. Više tjeđnov dugo trajal je ovdj boj. Rusi su se dugo držali, ali nikaj nije hasnilo. Naši veliki šteki su jim silno debele i jake sance i sténe predrli, pak onda čez predre sance navalili na ruse i prevladali nje.

Augušt bil je neizmerno srećen mesec na našu i nemsku vojsku, ar vu tem mesecu smo devet festungov prevzeli, kaj je takov uspeh, ođ česa niti senjati se nemo vupali.

Vu auguštu prevzeti ruski festungi su sljedeći:

Augušta 5-ga smo prevzeli Varšovu i Ivangorod, 8-ga Lierok i Zegr, 9-ga Lomzu, 11-ga Visnu, 18-ga Kovno, 20-ga Novogeorgievsk, 19-ga Bjelsk zvane jake tvrđjave.

Koliko je vu ovih bitkih rus izgubil, to bude se stopram potlam znalo, ar nije

moći na friškoma prebrojiti postrelane i polovljene ruse, nit vnožinu kanone, puške i drugog oružja.

Rusi su prisiljeni, da dalje retiriraju, a nemski i naši seregi jih tiraju pred sobom, da se nigdi nemreju počinuti. Naša vojska si za svojim hrbotom med tem željeznice i pute daje zidati, da more svojim vojnikom hranu i municiju voziti, ar rus sve respuztoši i popali za sobom.

Vežda, gđa ove rede pišemo, naši i nemski seregi proti ruskomu najjaksému Brest-Litovsk zvanomu festungu idu, koju su vre skorom čelu obkolili. Ako budu ovu predobili, onda je put sloboden prama sredini Ruske zemlje. Nema dvojbe, da bude pred našimi i nemsкими velikimi kanoni i ova tvrđjava kakti potrti lonec se zrušila.

I dalje gori, poljeg ltoćnog morja takaj ne ide rusu dobro. Nemske ladje su vre ođ obale Riga varaša dospjele a nemsko vojničtvo se tulikajse jako približuje na suhoj zemlji prama Rigi, da na jednoj strani pėsko vojničtvo, na drugoj strani pak mornari prevzeme i predobi toga grada i obale toga morja vu svoju ruku.

Ako se to pripeti, onda je put sloboden prama ruskomu glavnomu varašu Petrogradu, ođ kud se vre bogati ljuđi ođ straha počneju odseliti.

Iz toga se vidi, da bude rusa skoro dostiglo ono, kaj je on nam i nemcom željel. Nas i nemce je hotel vunišiti, na lance zvezati, pak vu Sibiriju poslati, a vezda sam beži, da si barem život oslobodi. Veliki dobički nad njim vu prošlim tjeđnu su opet veliki koraki k tomu, da bude rus mir moral prosti.

Iz Talijanske nikakve važne glase ne smo dobili, ar na talijanskoj meji sve tak

stoji, kak je predi stalo, tojest ov neprijatelj nemre niti koraka prek granice napraviti. Talijanom je vre žal, da su tak nepametni bili, pak se proti nam zdigli. Naše, na meji stojeće visoke planine i tamošnji potoki budu jim groblje za njihovu sramotnu čalarnost.

Augušta 19-ga su talijani opet hoteli prek granice dođti pri Mrzli vrh zvanim visokim bregu, ali jih je naših vojnikov kuglja, pak bajonet vuništila. Pod Mrzlim vrhu je 800 talijanov mrtvih ostalo.

Na francuzkoj meji nema nikaj novoga. Nemci su se dobro zakopali vu svoje šance, pak niti korak prostorine nedaju nazaj ođ francuzov odzetih varmedijjah.

Niti na Turćinskim bojnomo polju se nije nikaj znamenitoga pripetilo vu prošlim tjeđnu. Male bitke su tu bile, vu kojim je englez, pak francuz bit bil. Vežda to niti nije važno. Vu Ruskoj bude se tabor dokončal, a ne tu, niti vu Francuzkoj niti pak na talijanskoj meji. Ako bude ruski sereg na čisto vunišćen, onda budu i drugi neprijatelji za mir prosili. Da na ovo vréme ne budemo morali dugo čekati, to kažeju oni stalni zgubički, koje ruska vojska svaki den dobije ođ nas i ođ nemcov.

Naš kralj.

Osemdesetpet lét je minul nas sěđi kralj augušta 18 ga. S osemdesetpet létima na ramenah vćekal se je drugoga leta ov strahoviten boj i s visokoga tronuša žalostno gledi kuliko vitězov je već moral zgubiti i kuliko njegvi vitězi terpiju, itak gizdavo i blaženo vidi, da njegvi orsagi. Ausztria i Magjarska jedno lepšo dojdućno budo postigli.

Vu historiji néga para, da bi jeden clovek vu zivljenju tuliko moral i mogel preterpeti i da bi jeden clovek tuliko dobra bil za svoj narod napravil, kak naš stari kraj. Već kak šestdeset lét kraluje i ovu vréme vnoغو vihrov je preletelo prek Europe. Ali on svojom mudrostjom navék je pazil, da njegov narod vu miru ostane i da se razvijati more tak vu znanosti, kak i vu gospodarstvenih poslov. On, kakti najmirneši vladar, niti néje mislil morebiti, kakvo jakostjom bude Magjarski orsag mogel njega vu jedni veliki borbi s onom jakostjom, koju je vu mirnim vremenu ravno za njegovoga kralovanja postigel.

Navék se je trsil, da mir bude i néje on kriv, da se je svét tak zbnuil i poleg toga i njegov narod mora čuda prenesti vu ovi strahoviti borbi. Kad su naši neprijatelji tak gladno na nas vudrili, taki prvo vuru vu svojim manifestum povedal nam je, da svoj život vu miru je stel dovršiti. Ali Svemogućnost drugać je to odredilo, pod oružje je moral pozvati svoj narod, da brani našu slobošćinu, našu dobrotu pred gadnim neprijateljom. Došla je vura, kad se je na milljune naroda moralo skup tresnuti. I vu ovi borbi, koja više kak leto dan traja, pokazali smo našemu kralju, pokazali smo celomu svétu, da nigdar vu nikšni potreboći, niti vu nikšni sili ne ostavimo našega kralja, neg pripravni smo za njega do zadnje kaple krvi vojovati. Kralj i naša domovina su vu misel našim vitézom, koji tak oduševleno vojujeju na bojnomo polju, takodjer i nam doma ostajućem, koje takodjer dosta dopadne od svakojačke nevolje.

Svi ćutimo, da jezero lét kak Magjarski orsag ovdí stoji, nigdar smo né bili vu takvi pogibelji, kak sad, kad se je čeli svét prama nam sbunil. Koj je samo neprijatelj bil našoj domovini ili našemu mudromu kralju, svi su najedenput vudrili na nas, da nas vuništiju, ili do fundamenta nas sve s kondažu.

Tak se je započela Magjarskoga orsaga druga jezero létnica. Kak je pred jezero létmi Sv. Štefan bil ona jakost, koja je obranila orsaga, tak je denes Prvi Ferencz József.

Osemdesetpet lét stari i sédi glavi pivca denes Sv. Štefana jezero lét stara koruna. Vu orsackih brigah su pobeleli ovi lasi.

Magjarski kralj! Naš otec! Na tvoj rodjen dan primi naše molitve. Mi se molimo Sv. Štefanu mi molimo i mesto onih k svemogućnomu Bogu, koji pod oružjem stojiju, jerbo koji na bojnomo polju stojiju, morebiti niti vremena némaju, da Boga moliju. Oni braniju naš orsag i oni ti za tvoj rodjen dan lépo nagradu doneseju na stare dane, to pak je božji mir, koj néje već dalko.

Svi skupa molimo se k višnjemu Bogu, naj još dugo lét pozivi našega mudroga kralja.

Bog pozivi još dugo lét magjarskoga kralja!

Novogeorgievsk.

Dogodjaji hitro tiraju jeden, drugoga: juliša tridesetprvoga naši koleniki ulazii su vu Lublin, augustusa petoga propala je Varšova i Ivangorod, augustusa osemnajstoga ponoci nemci sturmum su prevzeli Kovno festungu i augustusa dvajsetoga proti

lutri propal je i Novogeorgievsk moćen festung vu Rusko-Polskim. Iz Kovno festungom jedna odsnutrašnja pozicija i jeden naj moćneši festung je propal, Novogeorgievsk festungom vu Rusko-Polskim zadnjo pozicija i zadnjega festunga su rusi zgnubili.

Nikolajevič nadhercog vu ovaj festung se je zaufal najbolje, kojemu je to bilo odredjeno i to mu je napré odlučena zadaća bila, da barem jedno leto zastavi nemce i tak dugo je nepusti dalje, doklam se rusi odzaja nebudo tak okeruzili, da opot jedno moćno offenzivu počeuju na nemce. Novogeorgievsk tak je stal pred ruskim očima, kak toboš takov festung, kojega neprijatelj nebude mogel prevzeti i barem néje jakše sténe i tvrdovine imel, kak i Varšova, Kovno, Ivangorod ili Brest-Litovsk, itak su rusi najvećšo zaufanje vu ovim festungo imali. Ovu pouzdanje moći tumačiti, rusi su tak mislili, da ov festung bude branil Varšovu i niti naj menje su né celo leto na to pomislili, da nemci Novogeorgievsk za sobom ostaviju i onak ulaziju vu Varšovu. Sad vidiju stopram rusi, da sve drugać ide na bojnomo polju neg, kak su si to oni priraćunali. Rusi su već denes leto tak računali, da za malo vréme vu Berlinu, Beču i Budimpeštu se budo špansirali, sad pak se naši špansiraju vu Lublinu, Varšovi, Novogeorgievsku i t. d.

Svi rusi su tak mislili, da Novogeorgievsk prevzeti néje moguće. Rusi, koji su prinas zarobljeni sve naši verujeju, samo to né, da bi Novogeorgievsk propal bil. Rajši bi to verovali, da su nemci već vu Szentpétervaru. I maju i zroka zvrho toga, jerbo ovaj festung je vu najbolšim mestu, med dvemi tvrđami napravljeni. Kaj samo denesnja tehnika premoćna je prebaviti, to sve se je vu festungo našlo. Takve tvrdovine su bile okolo festunga, a kakvesmo denesnja znanost mogućna je bila napraviti. Zanemito je i to, da rusi su već i po školah učili, da ov festung, ako s nami i s nemcom boj bude i ruski šeregi morali budo retirérati, moral bude neprijatelja zastaviti i orsaga obraniti. Pak izbilja, kad je Hindenburg pervič se preblizaval k Varšovi iz ovoga festunga su rusi takvo pomoć dobili, da moćen nemski orsag, moral je svoje šerege nazat poteti i Varšovi mir dati.

Rusi su izbiljas velikom brigum zazidali ov festung med Visztula i Bug vodami, tojest tam, gde se ove dvé vode skup stéćeuju. Novogeorgievsk na puno vekšim prostoru je napravljeni, kak naš Przemysl. Vu Novogeorgievsku blizu četerdesetjezer soldata je bilo i vu mirnim vremenu i s naj novešemi stuki bil je naperjeni. Četrinajst takvih tvrdovinah imel je okolo sebe, da svaka tvrdovina kakti jeden festung je vu račun došla. S med ovih vekaš stran zadnjo vréme zazidalo. Prvešo vréme né su rusi tak poštuvali Novogeorgievsk, neg samo od 1908-ga leta, kad su tak predelali naj glasovitneši mjerniki festunga, da izbilja čeli svét je tak mislil, da neprijatelj niti blizu njega nebude mogel dojtí.

Vu historiji na prim mestu bude stalo to, da su nemci Novogeorgievsk prevzeli, skojim je zadnji festung vu Polskim nemcom vu ruke došel. Vu festungo i okolici puno više ruske soldatije bilo je, kak je vu festung vlezlo i samotak se je moglo pripeliti, da nemci već kak osemdesetpet hiljada rusov su vlovili, drugi pak su mrtvi ostali med ruševinom. Mi sami prevedimo,

da rusi su hrabro branili festunga, jerbo drugać nebi moglo tuliko mrtvih biti.

Kak važen dogodjaj je to, da su nemci Novogeorgievsk zadobili vidi se i stoga, da Vilmoš cesar odmah kak je taj slaven glas dobil, osobno je odišel na lice mesta, da zabvali Beseler generalu i njegovomu vitézkomu šeregu ov dobitek. Naše veselje je takodjer né menjše, kak i nemško, jerbo i naši vitézi slavno vojujeju po ruski zemlji i već znamo, da skup savezni šeregi opet jeden veliki vudarac budo dali rusom.

Kak je Novogeorgievsk propal, došla su zadnje vure i Brest-Litovsku, koj je već od severne strani nekoje tvrdovine zgubil. Od zapada pak već jeden moćen, tak rekuć ocelnati rink je obkolil Brest-Litovska, gde naši Vilmoš zvani baki vojujeju. Samo čekamo onu vuru, kad Vilmoš cesar i naše bake, honvéde i narodne gardiste bude pohodil vu Brest-Litovsku, da se njim zahvali, kak je to i vu Lembergu napravil. Ovdí opet strahovitno municije, oružja, štukov i svega blaga bude nam vu ruke došlo, kak i vu Novogeorgievsku, gde su nemci osemdesetpetjezer rusa polovili, sedemsto štukov i neizmerno municije zadobili.

Jedno leto dva milljun zarobljenikov.

Od početka boja, do augustusa prvoga dva milljun neprijatelja su polovili naši i nemški šeregi. Ov neizmerno veliki broj očivestno kaže, da do vezda mi i naš saveznik smo sve odlučne bitke zadobili. Ov broj je mera celomu boju. Pod ovim bojom se je spunil ov orijaški broj. Nigdar je još niti jeden neprijatelj tuliko zarobljenikov imel. Prvoga milljuna šest mesecov i tri tijeodne smo spunili, drugaoga milljuna jeden mesec malo krajsje vréme.

Na zapadnim frontu, gde već više mesecov nepromienjeno stoji boj, tristotridesetjedno hiljada francuzov, belgancov i englezov su od tirali vu suzanstvo. Mi pak na južnim bojnomo polju dvajstiri jezero srbov smo polovili. Ostalne zarobljenike pak je orijaški ruski šereg zgubil. Vu toćnim broju: jeden milljun, šestopetdeset jezer osobah. Od ovoga orijaškoga broja, vekaš stran je zadnje mesece nam došlo vu ruke. Došlo pak je našim i saveznom slavnim šeregom. Samo majša meseca tristo i jedno jezero rusa smo vlovili, juniša meseca pak dvěstodvajstí jezer, juliša meseca prve dane pak trideset i dvé jezero.

Juliusa petnajstoga se je počel občiniti juris proti rusko-polskim festungom i ova offenziva još podjednoma stém traja, da se rusi dan, na dan dalje i dalje viećeuju proti sredni Russiji. Ovu slavno jurisanje do juliša zadnjih danov stodevetjezer zarobljenikov je dotiral vu Austria-Magjarsko i vu Nemško. Augustusa meseca (zadnji dani su né vu ovim računom) devetdesetpet jezer zarobljenikov je naš bojni plien. Ako sim računamo strahovitno vnoغو mrtvih i pležeranih, to je tako prelivanje krvi, da niti neizmerno velika Russija to više namestiti nemore. Za to itak francuzke i ruske novine tak pišeuju, da rusko retiriranje je jeden krasen manöver. No, ovaj krasen manöver već krvi je zahteval od rusov, kak na svétu naj kervaveše bitke.

Dva milljune smo već preskoćili, barem vu ovim računom né su nutri oni, koje smo

mi na talijanski granici, turčini pak u Kaukazu i u Dardanellak klanjcu polovili. To pak dobro znamo, da i ovdje je već na hiljadu zarobljenikov došlo nam i turčinom u ruke.

Istina, da na Isonzo frontu i pri Dardanelli nega tak nezmerno zarobljenikov, kak na severnim bojnomo polju, ali stēm više ga mrtvih i pležeranih. Iz svega toga vidi se, da naši neprijatelji već tuliko ljudstva su zgubili, da više nebudo mogućni to namestiti. Dva milijun zarobljenikov i vno-go milijun mrtvih je uspjeh tomu, da se je čeli svēt na nas oboruzil.

Svrho tak velikoga zgubička, rusi se jako srdju na svoje saveznike, najmre pak na engleze, koji su tri milijun veliki šereg obećali rusom, pak su komaj četiristojezer soldacije poslali na pomoć i to samo takve, koji su u Engleziji bez posla živeli i samo za dobre penaze su stali pod oružje. Ruske novine pišeju, da za onu vreme, ako rusi nebi bili se stakvom močjom navalili bili na Ishodno-Prusko, nemci bi tak bili sportli francuze, kak jih je još nigdar ništi nē. Dakle, pišeju novine, sad rusi kad su u tak veliki stiski, pravo imaju zahtēvati od saveznikom, da i oni se sad stakvom močjom navaliju na nemce, kad su se rusi i stēm obraniju ruskoga šerega, drugač ga neprijatelji do funduša vuništiju. Pišeju nadalje novine, da rusi pravo imaju zahtēvati od Englezije, da nē tri milljune, neg šest milljunov pošle na pomoć.

Kak mi znamo i poznamo Engleziju, rusi slobodno čekaju do konca svēta doklam jim englezi šest ili tri milljune soldacije pošleju. To pak je tak dugi termin, da niti mi, niti pak rusi se nebudo ga včekali.

Pokehdob pak rusi već jako na glas zahtēvaju pomoć od Englezije i već su se za grozili, Englezija da barem nekaž skaze, obećala je rusom šeststo font sterlingov na pusod i na dober interes.

Dobro vidiju već to rusi, da Englezija svigdi samo za svoj žep gleda i jako malo se brini za svoje saveznike, najmre pak za ruse, jerbo kak i rusi sami veliju, Engleziji nē je cilj, da jeden močen ruski orsag ostane, neg cilj njim je samo to, da nemško vuništiju i sami englezi ostaneju gospoda tak na morju, kak i na suhom.

Poleg toga se čujejo takvi glasi, da rusom je već došla volje zosebni mir napraviti s nami i s nemci. Zanemiten glas je to, barem nē je službeno došel i nē je potvrđeni.

Na talijanski granici.

Zavzeta Monte Peralba. Stopram vezda znamo, kak su naši jedno močno talijansko poziciju zavzeli — Monte Peralba — na karinthsinski granici. Ov slučaj svedoči, da boj ne stoji od vnožina osobah, neg od segurščine i od vitežtva.

Još juliša 11-ga dve patrole, svaka je samo iz trejo bakov stala, zapoved su dobile, da talijane iz Monte Peralba brega pretiraju. Jedno patrolu je Fellner Rudolf kaprol, drugo pak Lipóth Lajos freiter vodil. Obsirno zapoved nē su njim mogli dati. Sami po svoji miseli i pameti su morali zapoved zveršiti.

Svi su dobro znali, da takvo zadaču su dobili, koju samo svojom smrtjom moreju zveršiti, jerbo talijani su u takvi poziciji bili, da nēje bilo moći do njih. Predi

nekoji dan čela kompanija i dvē mašin—puške su strēlale ovu isto poziciju i nikaj su nē mogli talijanom zapovedati.

Patrole vuže i granetline su sobom nesle. Lipóth freiter je blize neprijatelja došel i odmah se na njega navalil. Talijani su strahovitno počeli strēlati i barem su sve tri trofil. Lipóth je itak dalje tak strēlat, kak da bi čela švarmlinija bila med pečinami.

Med tem toga Fellner kaprol je na jedno drugo pečinu splazil, na koju se je s vuzami gori potegel. Kad je već s velikom mukom gori na pečini bil, žalostno je previde, da odovud nemore strēlati na talijane. Na to se je iz pečine na jedni vuži doli spustil i onak je visel med nebom i zemljum. Vu ovim položaju je počel grauetline i bombe hitati na neprijatelja.

Talijani strēlali su na njega, ali hvēla Bogu niti jedna kuglja nē ga trofila. Njevgi baki pak su iz dobre pozicije strēlali na talijane i koj je samo malo se pokazal, odmah je mrtev bil. Dečki tak su dobro strēlali, da niti jeden talijan nēje živ ostal i ništi je nē mogel talijanskomu regimentu glas dati, koj se je ravno na ovim mestu na sturmu spravil. Talijani u takvi miseli, da njiha patrola je na Monte Peralbu, išli su svelikom segurščinom na sturmu. Samo onda su se sbēsili, kad su mesto svojih, neprijatelja našli pred sobom. Naši su tak strēlali na talijane, da skorom niti jeden je nē živ ostal. Čeloga regimenta su vuništili.

Naši dva vodji, kaprol i freiter svojom pametjom i vitežtvom takvo bitku su zadobili, kak da bi njih čeli regiment bil. Obedva su zlato medaliju dobili.

Bitka na Krn bregu. Od juniuša meseca traja podjednoma velika borba na Krn bregu. Najpervič zagrebački regiment se je ovdje vitežki skazal, negdašnjega Trenk baruna panduri. Za veliko vitežtvo sam kral jih je pohvalil.

Talijani ponoći na sturmu su išli proti Krn bregu. Trenk-panduri, naši slavni zagrebčani s bajonetom i spuškinim tušom su čekali talijane i onak su je doli prekopicavali iz brega. Neprijatelj višeput jeden za drugim išel je na sturmu, ali naši vitežki horvati nē su pustili svoje pozicije. Potlam su magjarski gardisti, honvédi i bošnjaki takodjer vitežki vojuvali na Krn bregu. Brēg je jako strven i sam kamen je tak, da dekunge nēje moći kopati. Stuke su naši soldati odvlekli na jezero četiristo metrov visoki brēg. Marhu pešice gori tiraju i gori na bregu ju koleju.

Na ovim bregu i po danu je već velika zima, stēm bolje pak ponoći. Soldati su bunde dobili. Samo po dano moreju spat, jerbo talijani naravno po noći ili pak vjutro rano ideju na sturmu.

Drugač pak za to talijani čeli dan strahovitno strēlaju i samo onda prestane praskanje, kad se velika megla spusti na brēg. Kad je megla, onda i naši moreju vun doiti iz luknjih i pripeti se, da samo dvajsti koracov dalko se španciraju od talijanskih dekungov.

Ovdi se neprijatelji nepoznaju kak naprimer na francuzkim frontu, gde se jedni sdrugami lépo spominaju. Naši kak spaziju šteroga, odmah strēlaju. Talijani pak našim nedaju mir, kad menaž dobiju. Sveksinoma onda strēlaju najbolje.

Koji su na Krn bregu, izverstno koštu imaju. Kruh je iz čiste pšemce. Svaki dan mesto pol litra vina slivnu žganicu dobiju, jerbo vu zimi to je bolje topi, kak vinu. Takvi viteži su na bregu i tak teško službu zveršavaju da sam general je rekel, da pred svakim jednim skerlaka treba zdići.

KAJ JE NOVOGA?

Spričavanje.

*Z Bogom fara vратиšinska!
Kak baš ti prazna ostala.
V Kanžu moramo iti,
Otca, majku ostaviti.*

*Z Bogom bratec i sestrica,
Z Bogom draga grličica!
Mladi junaki tuguju,
Kad oni nutri rukuju.*

*Hodte brati, hajd! idemo!
Pak te ruse izbijemo.
I nam došla je vurica
Sedemnajstoga majuša.*

*Ta črna mašin-hižica,
Ona nas je odpeljala
Vu tu Veliku-Kanžu
I tam vu cesarsku hižu.*

*Potlam su nas odpeljali,
Gde smo najzadnjiput vidli
Tam poljeg legradske gore
Naše lépo Medjimurje.*

*S Bogom mi ostante anda
Zelenoga hora kita:
O ti lépo Medjimurje,
I vi pajdašice moje!*

*Tam kre štajerske granice
Zahaja se topla sunce,
Još jedenput pozdravljam te
Lépo naše Medjimurje!*

*Čuvaj Bože svetlog kralja!
Jakost daj svēta kuruna!
Da nadvladamo Srbiju
I tu silnu rusku vojsku.*

Felső-Királyfalva.

Varga János.
regrut.

— Stražamešter — japa i lejtnant sin. Lovas Istvan stražameštra tak poznaju magjarski husari, kak svojega oca. Petdesetosem lét je star, ali još tak sedi na konju, kak da bi priraščeni, nē zabadao on je petnajt lét Ludovika akademije dijake vučil jahati. Stražameštra tak pri regimentu, kak i vu akademiji jako su ga radi imeli. Oficiri, kad su nē vu službi bili, samo za Lovas bácsija su ga zvali. Lovas bácsi imel je jednoga sina, koj nē sdavnja, kakti lejtnant je odišel na bojno polje. Četiriput je bil pležerani i svigdar sam otec je dan i noć pri sinovi postelji bil i milostivno ga je vračil. Sad je petiput došel dimo pležerani, ali stakvemi ranami, da človečja znanost nē mu je mogla već pomoći. Mladi lejtnant vumri je. Otec je jeden čas vseubi tiskal veliko žalost. Nekoji dan već nē je mogel sterpeti, stupil je pred ezredeša i lépo pošteno ga je prosil, naj ga pušti na bojno polje, da si nad neprijateljnom srčbu zverši za onu krv, koju je sin pretočil. Ezredeš premišlaval je, ali bi pustil petdesetosem lét staroga husara na bojno polje, ali Lovas Istvan svaki dan je opetuvao svoju prošnju. Nazadnje smiloval se ezredeš nad Lovas Istvanom i augustuša 16-ga odpustil je pet-

desetosem lét staroga husara, da si srčbu zverši, za onu krv, koju je sin prelejal.

— **Volnjak** sa 72 ormara, puni sa pčelama za prodati u Kuršancu (Zrinyfalva) pri učitelju.

— **Talijanski — turski boj.** Talijani augustusa 21-ga poručili su i turčinom boja. Vu talijanskim glavnim varašu na večer se je ov glas rezširil i yu varašu nikakvo odusovljenje nê je bilo, jerbo stanovniki na ov glas rajši bi se bili plakali. Talijanski korman opet takov korak je napravil skojim lehkó cêlo talijansko zemlju vuništi. Talijanski orsag dugo se je ovoga koraka branil, ali antant je tak silno zahŕeval turski boj od talijanov, da nazadnje su itak k tomu prevoliti morali. Talijanski poglavari dobro znaju, da onoga serega, kojega vu Dardanelle mora:ta poslati, iz naše granice ga moraju zeti. Ako pak je cêli talijanski sereg s cêlom močjom nê mogel naše pozicije predrti i prevzeti, kak bude anad jeden puno menjši i slabeši sereg to napravil. Talijani su već naprê straha, da niti svoje pozicije nebudo mogli zaderžati. Talijani jeden vekši sereg moraju poslati vu Dardanelle, ali sami neznaju gde ga budo zeli, jerbo već niti vu Lybiu nemoreju dosta soldacije dati, gde je arabi dan, na dan pokaje. Talijani takvoga terha i zadaču su na sebe zeli, koju zveršiti nebudo mogli i ravno za to dugo su se branili proti tomu, da turčinu boja poručiju.

Ali antant nê je dal talijanom mira, koji su se stêm najbolje branili, da nêmajú peneze i stroška još za jeden novi boj. Najpredi su od Englezje prosili, ali englezi samo na takov naćin su steli peneze dati, ako talijani predi pošleju svoj sereg vu Dardanelle. Amerika pak je nê štela na porgu municiju dati i voziti talijanom. Sve samo sa gotove peneze.

Viktor Emanuel kralj 21-ga popoldan je podpisal i prevclenje dal za turski-talijanski boj. Kak se je to pripetilo, konzulatuši tak turski, kak i talijanski odmah su ostavili svoju mêsta. Turski korman odmah je rimskoga konzula dimo pozval.

Turćini tak veliju, da za badav bude došel i talijanski sereg vu Dardanelle, itak zato nikaj nebudo mogli napraviti, jerbo Dardanelle nêje moći prevzeti. Dardanelle još su vu takvim položaju, kak su i od početka boja bile. Niti englezke, niti pak francuzke ladje do vezda nê su mogle tvrdovine porušiti, ravno tak nebudo mogle niti talijanske.

— **Brest-Litovsk je propal.** 1915. augustusa 26-ga je ova službena prijava došla: Brest-Litovsk je propal. Arz magjarski general s magjarskimi hvnêdi od festunga na jug prevzel je Kobylanyi selo. Stêm je predral odsvunašnji front i odzaja je došel do festunga. Med tem toga naši baki šturmu su zadobili Koroszczyu zvanoga festunga, od zapadne strani pak su nemci zadobili tri festunge i zavzeli su pri mostu stojeću citadellu i ponoći vdrli su vu najjakši festung. Neprijatelj na to se je predal. Tak je došel zadnji ruski festung nam vu ruke, za kojega su rusi tak mislili, da barem dvê leti se bude mogel braniti. Rusi su već previdli, da pred našemi i nemški štuki niti jeden festung nemore ostati, jerbo kak blizu festunga nastaviju strahovitne štuke, za par danov tak ga široni reztrêla-

ju, kak kotorovnjaka. Kuliko rusa je opet tam doli opalo, i kuliko su njih živih zarobili, od toga još nêje došla prijava. Takodjer, kuliko municije, stroška i štukov smu opet tam rusom odzeli, neznamo još. Samo tuliko si mislimo, da opet više stotin štukov su rusi kvarni, jerbo ovu je bil jeden najvejši i najmoćneši festung.

— **Strahoviten talijanski sgubiček na lavaronei bregu.** 26-ga augustusa javil je Höfer: Na doberdoi frontu včera opet su talijani navalili se na Monte dei sei Busi. Kak navêk, tak i vezda naši kervavu su je nazat sbili. Pred gôrzkim mostu je mir bil. Od morja veliko strêlanje se čulo, najmre pak oko Fliitscha, gde je neprijatelj pazljivo štel do naših šancov dojtí. Na lavaronei bregu su talijani strahovito biti bili. Kak i drugda i sad su predi deset danov strêlali pojednoma na naše pozicije, naj vekše strêlanje je na večer nastalo i do ponoći je trajalo. Talijani iz svakojačkih štukov su tak strêlali, da su svakojačke kuglje tak curele kak tuća, za tem više pešičkih regimentov je na šturmu išlo. Naši izveršni tirołcani i kanonéri svako šturmu su nazat sbili. Strahoviti borbi je samo vjtro konec bil. Kuliko su talijani ovu noć ljudstva sgubili, to nê je bilo moći odmah preraćunati. Samo pred drotnami ploti blizu dvê jezero mrtvih je ležalo. Iz toga moći premisliti, kuliko ljudstva je poždrila noćna šturma. Naš sgubiček proti talijanskomu niti vu račuu ne dojde. Talijani su već tak plašlivi, da s dobra nećeju na šturmu iti, neg s mašin-puškami je moraju tirati, kak i ruse. To je treba bilo talijanom.

— **Nové bitke na bukovinski granici.** Universul novine iz Bukaresta pišeju, da augustusa 19 ga na celim bukovinskim frontu opet su se nove bitke započele. Koji na granici stojiju jedno noć lépi boj su vidli vu zraku. Dva ruski aeroplani i jeden naš aeroplan su bitku započeli med sobom vu veliki visini. Zrakoplivci svi su s revolverami bili naperjeni i s revolverov su strêlali jeden na drugoga. Doli stojeće čete takodjer su strêlale na aeroplane. Bitka vu zraku pol vure je trajala i onda obedva ruski aeroplani nazat su odleteli.

— **Japan bude dal štuke.** Vu Ruskim već se jako pozna, da premalo štukov imaju. Velika sila je barem na tristo taborskih štukov i na četerdeset baterijih velikih štukov. Svrho toga se počela razprava med ruskim i japanskim kormanom i brščas za kratko vreme japan bude poslal štuke, takodjer i unteroficire, koji muštrali budo ruske kanonere.

— **Pobujni belginski regiment.** Na Iser frontu jeden belginski regiment pobunil se je i više neje štel vu strahoviten ogenj iti. Nekoje su odmah tam na lice mesta doli sterlirli, regimenta pak su stem štofali, da dva tijeodne pod jednoma mora vu prvi liniju i vu ognju stati. Čuje se, da tam i francuzki regimenti se buniju i vodje kreviju, da nemoreju napredovati i nemce pretirati.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapisom, takodjer TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Frlőp (Strauss Sándor) knjižarici. Clena: kuvert—2 III. — taborska karta — 1 III.

Pesem tugujuće majke.

Devetsto petnajsto
Leto nam je došlo.
Ali da življenje
Svim skupa žalostno.

Mamica na draga,
Naj se žalostiti,
Drugač nemrem od vas
Blagoslov dobiti.

Lêpo protuletno
Razvelo se cvêtje,
Ali da je tužno
Vnoge majke srce.

Roditelji moji,
Drugač nemre biti,
Kaj vas tužen sinek
Moram ostaviti.

Serbija nemila!
Ti si prva kriva,
Kaj bu mnogo majka
Sineka zgubila.

•Idi sinek idi!
Ti vu ime Boga,
I Blagoslov ti prosim
Od trojstva zmožnoga.

Stopram mi je sinek
Vu naj lépsim cvêtju,
Već bum moral iti
Po širokim svêtu.

Naj te blagoslovi
Otec Bog nebeski!
Otec Bog nebeski,
Sin i Duh presveti!

Plačem se po danu,
Plačem se po noći,
Oh moj mili Božek!
Nemrem si pomoći.

Naj ti bu na putu
Vodja i patronuš,
Tej lépi mladeneć
Oh presveti Janoš.

Serbia i Ruska
Daj nesrećna bila!
Da si takšu bunu
Po svêtu vćinila.

Naj te sprevidiju
Seregi angjelski,
Naj se zate mole
Svi svctci nebeski!

Kaj se ve v orsagu
Suzic tulko stoći,
Da bi z jimi mogel
Velki potok teći.

Ovak majka sinka
V tabor prevodila,
Koga da, ali nigdar
Više bude vidla,

Jezuš i Marija!
Kakše su žalosti,
Da si neje moći
Spisati za dosti.

Čujte majke čujte!
Kakve su žalosti,
I vi za sve sinke
Blagoslova proste!

Kaj bum tužna majka
Sineka zgubila,
Koga pod srćecom
Svojim sem nosila.

Naj je blagoslovi
Otec Bog nebeski,
Koj je naš stvoritelj,
Sin i Duh presveti.

Išće mi je sinek
Malo doben v leti,
Već bu lehkó moral
V taboru vumrêti.

Naj nam bu v pomoći
V tugi i žalosti,
Prežalostna Majka
Vu dne i vu noći.

Oh moj mili Božek!
Ja sem tve stvorenje,
Kaj si ti mej stvoril
Tak tužno življenje?

Kaj je za sineka
Svega tugovala,
Da vu srcu sedem
Žalosti imala.

Sinek se je ovak
S mamicom rashajal,
Da je vura došla
V tabor se odpravjal:

Po voj pêmei naj se
Svaka duša gaj,
Skrušenoga sreća
Naj se k Bogu zdehne.

•Mamica rodjena,
Drugač nemre biti,
Kaj bum tužen moral
Puškicu nositi.

Po njoj naj se hvali
Otec Bog nebeski,
I sin njegov dragi
Koj je bil razpeti.

•S kojom budem branil
Ja našega kralja,
I tog lépog slavnog
Malog Medjimurja.

Srce Jêzuševó
I tej se molimo,
Da bi nam grešnikom
Milostivno bilo.

Mamica ljublena,
Smilujte se meni,
Kaj sam vas z bantual,
Odprostite meni.

Hvaljen, budi Jêzúš
Krištuš i Marija!
Ki me ve gledite
Svojev tužnog sina.

Drugač nemre biti,
Moram vas staviti,
Gospodam cesarskim
Jako veren biti.

Kak vnoga dušica
Ve vu suzah plava,
Šladko ime Jêzúš
Milo k sej zazava.

S ovimi se rěčmi
Pěsmica zapira,
Da bi nam dal Božek
Na zemljici mira!

M. M.

mi na talijanski granici, turčini pak u Kaukazu i u Dardanellak klanjcu polovili. To pak dobro znamo, da i ovdje je već na hiljadu zarobljenikov došlo nam i turčinom u ruke.

Istina, da na Isonzo frontu i pri Dardanelli nega tak nezmerno zarobljenikov, kak na severnim bojnomo polju, ali stēm više ga mrtvih i pležeranih. Iz svega toga vidi se, da naši neprijatelji već tuliko ljudstva su zgubili, da više nebudu mogućni to namestiti. Dva milijun zarobljenikov i vno-go milijun mrtvih je uspjeh tomu, da se je čeli svēt na nas oboruzil.

Svrho tak velikoga zgubička, svrta se jako srdju na svoje saveznike, najmre pak na engleze, koji su tri milijun veliki šereg obećali rusom, pak su komaj četiristojezer soldacije poslali na pomoć i to samo takve, koji su u Engleziji bez posla živeli i samo za dobre penaze su stali pod oružje. Ruske novine pišeju, da za onu vreme, ako rusi nebi bili se stakvom močjom navalili bili na Ishodno-Prusko, nemci bi tak bili spotrli francuze, kak jih je još nigdar nišči nē. Dakle, pišeju novine, sad rusi kad su vu tak veliki stiaki, pravo imaju zahtēvati od saveznikom, da i oni se sad stakvom močjom navaliju na nemce, kak su se rusi i stēm obraniju ruskoga šerega, drugač ga neprijatelji do funduša vuništiju. Pišeju nadalje novine, da rusi pravo imaju zahtēvati od Englezije, da nē tri milijune, neg šest milijunov pošle na pomoć.

Kak mi znamo i poznamo Engleziju, rusi slobodno čekaju do konca svēta doklam jim englezi šest ili tri milijune soldacije pošleju. To pak je tak dugi termin, da niti mi, niti pak rusi se nebudu ga včekali.

Pokehdob pak rusi već jako na glas zahtēvaju pomoć od Englezije i već su se za grozili, Englezija da barem nekaž skaze, obećala je rusom šeststo font šterlingov na pusod i na dober interes.

Dobro vidiju već to rusi, da Englezija svigdi samo za svoj žep gleda i jako malo se brini za svoje saveznike, najmre pak za ruse, jerbo kak i rusi sami veliju, Engleziji nē je cilj, da jeden moćen ruski orsag ostane, neg cilj njim je sanio to, da nemško vuništiju i sami englezi ostaneju gospoda tak na morju, kak i na suhom.

Poleg toga se čujejo takvi glasi, da rusom je već došla volje zosebni mir napraviti s nami i s nemci. Zanemiten glas je to, barem nē je službeno došel i nē je potvrđeni.

Na talijanski granici.

Zavzeta Monte Peralba. Stopram vezda znamo, kak su naši jedno močno talijansko poziciju zavzeli — Monte Peralbu — na karinthiski granici. Ov slučaj svedoči, da boj ne stoji od vnožina osobah, neg od siguršćine i od vitežtva.

Još juliša 11-ga dve patrole, svaka je samo iz trejo bakov stala, zapoved su dobile, da talijane iz Monte Peralba brega pretiraju. Jedno patrolu je Fellner Rudolf kaprol, drugo pak Lipóth Lajos freiter vodil. Obsirno zapoved nē su njim mogli dati. Sami po svoji miseli i pameti su morali zapoved zveršiti.

Svi su dobro znali, da takvo zadaču su dobili, koju samo svojom smrtjom moreju zveršiti, jerbo talijani su vu takvi poziciji bili, da nēje bilo moći do njih. Predi

nekoji dan čela kompanija i dvē mašin—puške su strēlale ovu isto poziciju i nikaj su nē mogli talijanom zapovedati.

Patrole vuže i granetine su sobom nesle. Lipóth freiter je bliže neprijatelja došel i odmah se na njega navalil. Talijani su strahovitno počeli strēlati i barem su sve tri trofilu, Lipóth je itak dalje tak strēlat, kak da bi čela svaarmlinija bila med pećinama.

Med tem toga Fellner kaprol je na jedno drugo pećinu splazil, na koju se je s vužami gori potegel. Kad je već s velikom mukom gori na pećini bil, žalostno je previdel, da odovud nemore strēlati na talijane. Na to se je iz pećine na jedni vuži doli spustil i onak je visel med nebom i zemljum. Vu ovim položaju je počel graueline i bombe hitati na neprijatelja.

Talijani strēlali su na njega, ali hvala Bogu niti jedna kuglja nē ga trofila. Njegvi baki pak su iz dobre pozicije strēlali na talijane, i koj je samo malo se pokazal, odmah je mrtev bil. Dečki tak su dobro strēlali, da niti jeden talijan nēje živ ostal i nišči je nē mogel talijanskomu regimentu glas dati, koj se je ravno na ovim mestu na sturmu spravlal. Talijani vu takvi miseli, da njiha patrola je na Monte Peralbu, išli su svelikom seguršćinom na sturmu. Samo onda su se sbēsili, kad su mesto svojih, neprijatelja našli pred sobom. Naši su tak strēlali na talijane, da skorom niti jeden je nē živ ostal. Čeloga regimenta su vuništili.

Naši dva vodji, kaprol i freiter svojom pametjom i vitežtvom takvo bitku su zadoobili, kak da bi njih čeli regiment bil. Obedva su zlato medaliju dobili.

Bitka na Krn bregu. Od juniuša meseca traja podjednoma velika borba na Krn bregu. Najpervič zagrebački regiment se je ovdje vitežki skazal, negdašnjega Trenk baruna panduri. Za veliko vitežtvo sam kral jih je pohvalil.

Talijani ponoći na sturmu su išli proti Krn bregu. Trenk-panduri, naši slavni zagrebčani s bajonetom i spuškinih tušom su čekali talijane i onak su je doli prekopicavali iz brega. Neprijatelj višeput jeden za drugim išel je na sturmu, ali naši vitežki horvati nē su pustili svoje pozicije. Potlam su magjarski gardisti, honvédi i bošnjaki takodjer vitežki vojvali na Krn bregu. Brēg je jako strven i sam kamen je tak, da dekunge nēje moći kopati. Stuke su naši soldati odvlekli na jezero četiristo metrov visoki brēg. Marhu pešice gori tiraju i gori na bregu ju koleju.

Na ovim bregu i po danu je već velika zima, stēm bolje pak ponoći. Soldati su bunde dobili. Samo po dano moreju spali, jerbo talijani naravno po noći ili pak vjutro rano ideju na sturmu.

Drugač pak za to talijani čeli dan strahovitno strēlaju i samo onda prestane praskanje, kad se velika megla spusti na brēg. Kad je megla, onda i naši moreju vun dojti iz luknjih i pripelci se, da samo dvajsti koračov dalko se španciraju od talijanskih dekungov.

Ovdi se neprijatelji nepoznaju kak naprimer na francuzkim frontu, gde se jedni sdrugami lépo spominaju. Naši kak spaziju steroga, odmah strēlaju. Talijani pak našim nedaju mir, kad menaž dobiju. Sveksinoma onda strēlaju najbolje.

Koji su na Krn bregu, izverstno koštu imaju. Kruh je iz čiste pšenice. Svaki dan mesto pol litra vina slivnu žganicu—dobiju, jerbo vu zimi to je bolje topi, kak vinu. Takvi viteži su na bregu i tak teško službu zveršavaju da sam general je rekel, da pred svakim jednim skerliaka treba zdići.

KAJ JE NOVOGA?

Spričavanje.

*Z Bogom fara vратиšinska!
Kak buš ti prazna ostala.
V Kanžu moramo iti,
Otca, majku ostaviti.*

*Z Bogom bratec i sestrica,
Z Bogom draga grličica!
Mladi junaki tuguju,
Kad oni nutri rukuju.*

*Hoďte brati, hajd! idemo!
Pak te ruse izbijemo.
I nam došla je vurica
Sedemnajstoga majuša.*

*Ta črna mašin—hižica,
Ona nas je odpejlala
Vu tu Veliku—Kanžu
I tam vu cesarsku hižu.*

*Potlam su nas odpejlali,
Gde smo najnadnjiput vidli
Tam poljeg legradske gore
Naše lépo Medjimurje.*

*S Bogom mi ostante anda
Zelenoga hora kita:
O ti lépo Medjimurje,
I vi pajdašice moje!*

*Tam kre štajerske granice
Zahaja se toplo sunce,
Još jedenput pozdravljam te
Lépo naše Medjimurje!*

*Čuvaj Bože svetlog kralja!
Jakost daj svēta kuruna!
Da nadvladamo Srbiju
I tu silna rusku vojsku.*

Felső-Királyfalva.

Varga János.
regrut.

— Stražamešter — japa i lejtnant sin. Lovas Istvan stražameštra tak poznaju magjarski husari, kak svojega oca. Petdesetosem lét je star, ali još tak sedi na konju, kak da bi prirašćeni, nē zabađav on je petnajst lét Ludovika akademije dijake vučil jahati. Stražameštra tak pri regimentu, kak i vu akademiji jako su ga radi imeli. Oficiri, kad su nē vu službi bili, samo za Lovas bácsija su ga zvali. Lovas bácsi imel je jednoga sina, koj nē sdavnja, kakti lejtnant je odišel na bojno polje. Četiriput je bil pležerani i svigdar sam otec je dan i noć pri sinovi postelji bil i milostivno ga je vraćil. Sad je petiput došel dimo pležerani, ali stakvemi ranami, da človečja znanost nē mu je mogla već pomoći. Mladi letinant vumri je. Otec je jeden čas vusebi fiskal veliko žalost. Nekoji dan već nē je mogel sterpeti, stupil je pred ezredeša i lépo posteno ga je prosil, naj ga pušti na bojno polje, da si nad neprijateljnom srčbu zverši za onu krv, koju je sin pretočil. Ezredeš premišlaval je, ali bi pustil petdesetosem lét staroga husara na bojno polje, ali Lovas Istvan svaki dan je opetual svoju prošnju. Nazadnje smiloval se ezredeš nad Lovas Istvanom i augustuša 16-ga odpustil je pet-

desetosem lét staroga husara, da si srčbu zverši, za onu krv. koju je sin prelejal.

— **Volnjak** sa 72 ormara, puni sa pčelama za prodati u Kursancu (Zrinyfalva) pri učitelju.

— **Talijanski — turski boj.** Talijani augustuša 21-ga poručili su i turčinom boja. Vu talijanskim glavnim varašu na večer se je ov glas reširil i yu varašu nikakvo odušovenje nê je bilo, jerbo stanovniki na ov glas rajši bi se bili plakali. Talijanski korman opet takov korak je napravil skojim lahko celo talijansko zemlju vuništi. Talijanski orsag dugo se je ovoga koraka branil, ali antant je tak silno zahŕeval turski boj od talijanov, da nazadnje su itak k tomu prevoliti morali. Talijanski poglavari dobro znaju, da onoga šerega, kojega vu Dardanelle moraju poslati, iz naše granice ga moraju zeti. Ako pak je čeli talijanski šereg s celom močjom nê mogel naše pozicije predrti i prevzeti, kak bude anad jeden puno menjši i slabesi šereg to napravil. Talijani su već naprê straho, da niti svoje pozicije nebudo mogli zaderžati. Talijani jeden vekši šereg moraju poslati vu Dardanelle, ali sami neznaju gde ga budo zeli, jerbo već niti vu Lybiu nemoreju dosta soldačije dati, gde je arabi dan, na dan pokaju. Talijani takvoga terha i zadaču su na sebe zeli, koju zveršiti nebudo mogli i ravno za to dugo su se branili proti tomu, da turčinu boja poručiju.

Ali antant nê je dal talijanom mira, koji su se stêm najbolje branili, da nêmajju peneze i stroška još za jeden novi boj. Najpredi su od Englezje prosili, ali englezi samo na takov način su šteli peneze dati, ako talijani predi pošleju svoj šereg vu Dardanelle. Amerika pak je nê štela na porgu municiju dati i voziti talijanom. Sve samo sa gotove peneze.

Viktor Emanuel kralj 21-ga popoldan je podpisal i prevclenje dal za turski-talijanski boj. Kak se je to pripetilo, konzultuši tak turski, kak i talijanski odmah su ostavili svoju mesta. Turski korman odmah je rimskog konzuta dimo pozval.

Turčini tak veliju, da za badav bude došel i talijanski šereg vu Dardanelle, itak zato nikuj nebudo mogli napraviti, jerbo Dardanelle nêje moči prevzeti. Dardanelle još su vu takvim položaju, kak su i od početka boja bile. Niti englezke, niti pak francuzke ladje do vezda nê su mogle tvrdovine porušiti, ravno tak nebudo mogle niti talijanske.

— **Brest-Litovsk je propal.** 1915. augustuša 26-ga je ova službena prijava došla: Brest-Litovsk je propal. Arz magjarski general s magjarskimi hrvêdi od festunga na jug prevzel je Kobylani selo. Stêm je predral odsvunašnji front i odzaja je došel do festunga. Med tem toga naši baki šturmum su zadobili Koroszczyu zvanoga festunga, od zapadne strani pak su nemci zadobili tri festunge i zavzeli su pri mostu stoječu citadellu i ponoči vdrli su vu najjakši festung. Neprijatelj na to se je predal. Tak je došel zadnji ruski festung nam vu ruke, za kojega su rusi tak mislili, da barem dvê leti se bude mogel braniti. Rusi su već previdli, da pred našemi i nemški stuki niti jeden festung nemore ostati, jerbo kak blizu festunga nastaviju strahovitne stuke, za par danov tak ga širom reztrêla-

ju, kak kotorovnjaka. Kuliko rusa je opet tam doli opalo, i kuliko su njih živih zarobili, od toga još nêje došla prijava. Takodjer, od tog municije, stroška i štukov smu opet tam rusom odzeli, neznamo još. Samo tuliko si mislimo, da opet više stotin štukov su rusi kvarni, jerbo ovu je bil jeden najveksi i najmočnesi festung.

— **Strahoviten talijanski sgubiček na lavaronei bregu.** 26-ga augustuša javil je Höfer: Na doberdoi frontu včera opet su talijani navalili se na Monte dei sei Busi. Kak navêk, tak i vezda naši kervavu su je nazat sbili. Pred gôrkim mostu je mir bil, Od morja veliko strêlanje se čulo, najmre pak oko Flitscha, gde je neprijatelj pazljivo štel do naših šancov dojt. Na lavaronei bregu su talijani strahovitno biti bili. Kak i drugda i sad su predi deset danov strêlali pojednom na naše pozicije, naj vekše strêlanje je na večer nastalo i do polnoči je trajalo. Talijani iz svakojačkih štukov su tak strêlali, da su svakojačke kuglje tak curele kak tuča, za tem više pešičkih regimentov je na šturmu išlo. Naši izveršni tirôlcani i kanonéri svako šturmu su nazat sbili. Strahovitni borbi je samo vjutro konec bil. Kuliko su talijani ovu noč ljudstva sgubili, to nê je bilo moči odmah preračunati. Samo pred drot-nami ploti blizu dvê jezero mrtvih je ležalo. Iz toga moči premisliti, kuliko ljudstva je poždrta nočna šturma. Naš sgubiček proti talijanskomu niti vu račun nê dojde. Talijani su već tak plašlivi, da s dobra nečeju na šturmu iti, neg s mašin-puškami je moraju tirati, kak i ruse. To je treba bilo talijanom.

— **Nové bitke na bukovinski granici.** Universul novine iz Bukaresta pišeju, da augustuša 19 ga na celim bukovinskim frontu opet su se nove bitke započele. Koji na granici stojiju jedno noč lépi boj su vidli vu zraku. Dva ruski aeroplani i jeden naš aeroplan su bitku započeli med sobom vu veliki visini. Zrakoplivci svi su s revolverami bili naperjeni i s revolverov su strêlali jeden na drugoga. Doli stoječe čete takodjer su strêlale na aeroplane. Bitka vu zraku pol vure je trajala i onda obedva ruski aeroplani nazat su odleteli.

— **Japan bude dal štuke.** Vu Ruskim već se jako pozna, da premalo štukov imaju. Velika sila je barem na tristo taborskih štukov i na četerdeset baterijih velikih štukov. Svrho toga se počela razprava med ruskim i japanskim kormanom i brčas za kratko vreme japan bude poslal štuke, takodjer i unteroficire, koji muštrali budo ruske kanonere.

— **Pobujni belginski regiment.** Na Iser frontu jeden belginski regiment pobunil se je i više neje štel vu strahoviten ogenj iti. Nekeje su odmah tam na lice mesta doli sterlili, regimenta pak su stem štofali, da dva tijeodne pod jednoma mora vu prvi liniju i vu ognju stati. Čuje se, da tam i francuzki regimenti se buniju i vodje kreviju, da nemoreju napredovati i nemce pretirati.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapisom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Frlôp (Strausz Sándor) knjižarici. Clena: kuvert — 2 fill. — taborska karta — 1 fill.

Pesem tugujuće majke.

Devetsto petnajsto
Leto nam je došlo.
Ali da življenje
Svim skupa žalostno.

Mamica na draga,
Naj se žalosti,
Drugač nemrem od vas
Blagoslov dobiti.

Lêpo protuletno
Razvelo se cvêtje,
Ali da je tužno
Vnoge majke srce.

Roditelji moji,
Drugač nemre biti,
Kaj vas tužen sinek
Moram ostaviti.

Serbija nemila!
Ti si prva kriva,
Kaj bu mnogo majka
Sineka zgubila.

•Idi sinek idi!
Ti vu ime Boga,
I Blagoslov ti prosim
Od trojstva zmožnoga.

Stopram mi je sinek
Vu naj lepšim cvêtju,
Več bum moral iti
Po širokim svêtu.

Naj te blagoslovi
Otec Bog nebeski!
Otec Bog nebeski,
Sin i Duh presveti!

Plačem se po danu,
Plačem se po noći,
Oh moj mili Božek!
Nemrem si pomoći.

Naj ti bu na putu
Vodja i patronus,
Tej lépi mladenec
Oh presveti Janoš.

Serbia i Ruska
Daj nesrečna bila!
Da si takšu buna
Po svêtu vćinila.

Naj te sprevediju
Šeregi angjelski,
Naj se zate mole
Svi svcti nebeski!

Kaj se ve v orsagu
Suzic tulko stoči,
Da bi z jimi mogel
Velki potok teći.

Ovak majka sinka
V tabor prevodila,
Koga da, ali nigdar
Više bude vidla.

Jezuš i Marija!
Kakše su žalosti,
Da nje neje moči
Spisati za dosti.

Čujte majke čujte!
Kakve su žalosti,
I vi za sve sinke
Blagoslova proste!

Kaj bum tužna majka
Sineka zgubila,
Koga pod srčecom
Svojim sem nosila.

Naj je blagoslovi
Otec Bog nebeski,
Koj je naš stvoritelj,
Sin i Duh presveti.

Išče mi je sinek
Malo doben v leti,
Več bu lahko moral
V taboru vumrêti.

Naj nam bu v pomoći
V tugi i žalosti,
Prežalostna Majka
Vu dne i vu noći.

Oh moj mili Božek!
Ja sem tve stvorenc,
Kaj si ti mej stvoril
Tak tužno življenje?

Kaj je za sineka
Svrega tuguvala,
Da vu srcu sedem
Žalosti imala.

Sinek se je ovak
S mamicom rashajal,
Da je vura došla
V tabor se odpravjal:

Po voj pêsmi naj se
Svaka duša gane,
Skršunoga srca
Naj se k Bogu zdehne.

•Mamica rodjena,
Drugač nemre biti,
Kaj bum tužen moral
Puškicu nositi.

Po njoj naj se hvali
Otec Bog nebeski,
I sin njegov dragi
Koj je bil razpeti.

•S kojom budem branil
Ja našega kralja,
I tog lépog slavnog
Malog Medjimurja.

Srce Jêzuševu
I tej se molimo,
Da bi nam grešnikom
Milostivno bilo.

Mamica ljublena,
Smilujte se meni,
Kaj sam vas z bantual,
Odprostite meni.

Hvaljen, budi Jêzuš
Kristuš i Marija!
Ki me ve gledite
Svojeg tužnog sina.

Drugač nemre biti,
Moram vas staviti,
Gospodam cesarskim
Jako veren biti.

Kak vnoga dušica
Ve vu suzah plava,
Sladko ime Jêzuš
Milo k sej zazava.

S ovimi se rêčmi
Pêsmica zapira,
Da bi nam dal Božek
Na zemljici mira!

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) Csáktornya

könyvnyomda könyvkötészet
könyv-, papir- és írószerkereskedés

ALA-
PITVA
1003-
BAN

A legújabb gyorsajtókkal és segédgépekkel van felszerelve. Elvállal minden néven nevezendő könyvnyomdai munkákat, a legjutányosabb árak mellett.

Könyvkötészetében mindennemű bekötések a legpontosabban és jutányosan készíttetnek el.

16 **fiú tanuló** ruházat és teljes ellátással felvétetik **MAYERCSÁK BÉLA** vegyeskereskedésében Csáktornyán.

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét a rovásban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink cégét a rovásban díjmentesen közöljük

<p>Bőrkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Nádasi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő: Tibanyi Mihály Damása</p> <p>Butorraktár: Horák Odón (butor- és koporsóraktár) Csáktornya</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városbáz épület</p> <p>Divatáruház: Liszt és Brodnyák Strádóvár</p> <p>Fényképező: Ifj. Kovács István Csáktornya</p> <p>Férfi szabó: Irácsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya</p>	<p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (köszén, faszén, magvak és a »Műtrágya-Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mráz J. Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadka Toplák György Drávasiklós</p> <p>Kávéház: Prückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p> <p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Tersztenyák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Vараždin</p>	<p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és diszmmárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Berynák Károly utóda Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Vendéglők: Prückler Károly Csáktornya Pecsnornik Otto Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p>	<p>Kelemen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schleisinger Mór Csáktornya Bogala István vendéglője Csáktornya »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kiszabadka Sőjtöry János Drávanagyfalva Novák József Drávanagyfalva Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárhely Kovács Mihály korcm. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentilona Fejgelstock András Budapest, VII., Klauzál-tér 18. Kozjak Mihály Kiszabadka Baumhack Rezső Szentilona Reiner János Ráczkanizsa vegyeskereskedés, Petáncz savanyúvíz központi raktár és szállítási vállalat Hódosi Vilmos déli vasúti vendéglős Csáktornya Spitzer Elek vegyeskereskedés és korcmáros Puzsafa</p> <p>Vászonkereskedő: Szivencsák Antal Csáktornya</p>
---	--	---	---

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	I METERCENT	K
Buza	Pšenica	35—
Roza	Hrz	24—
Arpa	Jecmen	27—
Zab	Zob	27—
Kukorica uj	Kuruza suha	28—
Fehér bab uj	Grah beli	35—
Sárga bab	Grah zuti	34—
Vegyes bab	Grah zmesen	34—
Kendermag	Konopljeno seme	52—
Lenmag	Len	70—
Tökmag	Koščice	52—
Bükköny	Grahorka	28—

Magyszeruen bevált a harcoteren küzdöknel és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, közvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K - 30, 1 40, 2—.
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Kilschbichlstr. 5. Napenkénti szétkölés.

STOCK-GOENAC MEDICINAL

SZAVATOLT
:: VALÓDI ::
BORPÁRLAT

◆◆
CAMIS ÉS STOCK gőz-pároló telepéből Barcelona

◆◆
COGNAC-GÖZFÖZ-DE, ÁLLANDÓ HIVATAL. VEGYI ELLENÖRZÉS ALATT

◆◆
KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

Haszonbérbeadási hirdetemény!

Főmértóságú dr. Herczeg Batthyány-Strattmann László magyarországi hitbizományához tartozó nagykanizsai (Zalavármegye) uradalom, mely áll: a nagykanizsai 1131 k. hold, a sáncai 780 k. hold, a gyótai és zsigárdi 1818 k. hold, a homokkomáromi 988 k. hold, a bánfai 718. k. hold és a szepetneki 954 k. hold kiterjedésű birtokból, — továbbá a horvát nádalfai (Vasvármegye) 918 k. hold, kiterjedésű birtok, — s végül a ludbregi (Horvátország, Varasdvarmegye) uradalomhoz tartozó 3594 k. hold kiterjedésű birtok, — 1916. évi október 1-től kezdődőleg 20 évre haszonbérbe adatik.

Írásbeli bérleti ajánlatok legkésőbb folyó 1915. évi november 1-ig jogigazgatásnál nyújtandók br, ahol egyuttal a bérletekre vonatkozó összes adatok és feltételek is betekintheők.

Dr. Herczeg Batthyány Strattmann László magyarországi jogügyi igazgatósága, Szombathely Király-utca 3. sz. (Vasvármegye).

100 liter házi ital

frissítő, jóízű és szomjat oltó, csekély költséggel bárki által készíthető. Kaphatók: ananas, alma, grenadine, málna, muskotálykörte, borsosmenta, narancs, waldmeister, meggy. Sikertelenség kizárva. Ezek a házi italok nyáron behűtve és télen forralva, rum és pálinka helyett élvezhelők. Az alkatrészek ára pontos előírással együtt utánvétellel bérmentve K 450. Öt ilyen adaghoz 1 adagot ingyen adok. Gazdaságok, gyárak, nagyobb háztartások, műhelyek stb. számára megbecsülhetetlen, mert a munkás felfrissül, nem részegedik meg tőle és munkaképessége nem csökkenik. **GRÖLICH JÁNOS**, Angyal-drogéria Brúna 618 szám (Morvaország).
583 5—20

Hepp Ede, pekar Csáktornya
Rákóczi-utca ház broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu VAPNA.
od najbolše vrsti **VAPNA.**

Koji treba zazidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cěnu. Koji treba cěli vagon dobi vapno čisto fal. Trži cěpanoga suha bukova drva ilapora na vagu.
588 22—

„Perpetuum“

egyetlen barnaszénnel fűthető folytonos KÁLYHA.

A jelenkor legjobb kályhája! Legtakarósbab fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjelnappal egyenletes kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korom! Nincs salak! Nincs por! Nincs kezelés! Évenként csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH és FRANK
Budapest-Salgótarjánai gépgyár és vasöntő RT.
581 2—3
BUDAPEST, VI., ARÉNA-ÚT 128.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására adni, hogy budapesti és wieni bevásárlási utamból

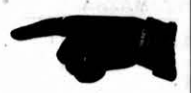
a legmodernebb mintájú téli női kalapokkal

felszerelve megérkeztem. Ajánlom nagy raktárom megtekintését és szükség esetén szívas megbízását. Átvasalásokat, átalakításokat, diszitéseket gyorsan és jutányosan végzek. Becses pártfogást kérve, maradok

teljes tisztelettel
Lukovnyák Bernátné divatárusnő
Csáktornya, Petőfi-utca

BENZOLINE

A BENZINT TELJESEN PÓTOLJA!

Motortulajdonosok!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy nem szükséges többé:

- 1) benzinnél vagy aetherrel való befecskendezés
- 2) nem szükséges a gyújtófej melegítése
- 3) nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani,

hanem:

BENZOLINE minden rendszerű motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas,

BENZOLINE használatánál a motor könnyen indul,

BENZOLINE használatban rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állíttattam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben:

1) Climax	6) Polke
2) Lux	7) Warchalovsky
3) Langen & Wolf	8) Benz
4) Osers & Bauer	9) Pohl
5) Daimler	10) Mayer

Oly egyéneknek, kik magukat hatósági bizonyítvánnyal mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Wienbe való utazás költségeit megtérítem.

A benzoline ára egész waggonvételnél 110.— Korona

” ” fél ” ” . 115.— ”

kisebb vételnél 125.— ”

helyt wieni gyáramból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvételes rendeléseket nem eszközölök.

127 3-3

M. Elfer, Wien I. Krugerstr. 3.